



Tailerra: Egin dezagun kolektiboki Urdaibaiko mapa Taller: Mapear colectivamente Urdaibai

Gure lurraldeko mapa kolektiboki egitera gonbidatzen zaitugu. Urdaibaiko jende eta elkarte desberdinei deialdia luzatu diegu akitibitate honetan parte hartzerara gonbidatuz. Gure asmoa zera da: gure lurraldeko errealitateari begiradak eta arazo nagusiak, eta honen aurreko martxan dauden erresistentzi eta alternatibak zeintzuk diren aztertze eta elkartrukatzea. **Parte hartzerara animatzen zara?**

Noiz: asteazkenean, 2018ko ekainaren 20an
Ordua: 18:00etatik - 20:30etara
Non: Astran (Gernikan)

Zure partehartzea konfirmatzea eskertuko genizuke helbide honetara mezua idatziz:
anaetxarte@gernikagogoratuz.org

Nos gustaría invitarte a mapear colectivamente nuestro territorio. Para ello, hemos llamado a diferentes personas y organizaciones de la comarca de Urdaibai a esta actividad con la que queremos intercambiar miradas sobre la realidad de nuestra comarca, las principales problemáticas y las resistencias y alternativas que se están poniendo en marcha. **¿Te animas a participar?**

Cuándo: miércoles, 20 de junio de 2018
Hora: 18:00 - 20:30 h.
Dónde: Astra (Gernika)

Para confirmar tu participación, escríbenos a:
anaetxarte@gernikagogoratuz.org



Taller: Mapear colectivamente Urdaibai

Tailerra: Egin dezagun kolektiboki Urdaibaiko mapa

Astran, 2018/06/20

GRUPO CASTELLANO

Categorías: PROBLEMAS/RETOS

VERDE: Medioambientales

ROJO: Ordenación del Territorio y Grandes infraestructuras

AMARILLO: Modelo económico (producción, turismo, industria)

AZUL: Desigualdades sociales (pobreza, exclusión, violencia, racismo, etc.)

ROSA: Modelo cultural y espacios para la participación de la ciudadanía

1

Saneario. EDAR de Lamiaran servirá a toda la margen izquierda (Muxika-Bermeo). Actualmente existe el compromiso económico para el colector general (tubo).

Está en ejecución el tramo Gernika – Busturia.

Falta por adjudicar el tramo Muxika – Gernika.

2

Agua. Contaminada. La Vega: no se reutiliza para la industria.



3

Eucaliptización Tras la pinificación post-baserri que ocupó terrenos deforestados.

Hay que recuperar bosques, porque suponen salud, más agua y mayor patrimonio.



1

Segunda fase del Túnel de Autzagane. El tramo Zugastieta-Ariatza.



2

Túnel de Sollube.



3

Polígono de La Vega (Gernika). Reordenación, reurbanización y regeneración.



4

Competencias y regulación Solapamiento de competencias. Incumplimiento de competencias. Regulación legal. Cierta maraña legislativa.



5

Ordenación. Urdaibai en Ordenación del Territorio de Bizkaia.



1

Polígono industrial Gernika. Está obsoleto. Falta una estrategia unificada (institucional y privada) para definir un modelo de desarrollo económico.



2

Polígono: No se hay un polígono tecnológico industrial de alta tecnología limpia.



3

Falta de desarrollo económico endógeno. No se tiene en cuenta el capital territorial para generar riqueza económica. Abandono de los baserris, de la tierra...



4

Economía sumergida. Incremento de la economía sumergida.



1

No se está ampliando la cartera de servicios sociales. No solo "servicios sociales", más allá que "modelo social". El no desarrollo de servicios dirigidos a personas que se encuentran en una situación de exclusión. Hay una obligatoriedad "derecho subjetivo" de servicios y prestaciones que no están cumpliendo (en la Comarca en general).



2

Comarca Bermeo-Gernika: envejecimiento social. Población de la Tercera Edad es mayor. Comarca residencial. No hay empleo para los jóvenes. El trabajo está fuera de la Comarca. Continuidad del desarrollo endógeno.



3

Población inmigrante. No hay una verdadera integración de las inmigrantes y su ejecución de trabajos de baja calificación afecta la potencialidad de relacionarse.



4

Relación desarrollo económico y modelo social. El modelo de desarrollo económico está unido/relacionado directamente con el modelo social (más allá del desarrollo de la Ley de Servicios Sociales). Creo que "conceptualmente" no deberían de estar "separados".
Disociar la idea de servicios sociales de gasto. Tratarlo como inversión.



1

Infraestructuras culturales adecuadas. Debate sobre las infraestructuras culturales adecuadas para el entorno.
Debate sobre el Guggenheim – Urdaibai.

2

Procesos participativos ignorados. Los procesos participativos están siendo ignorados desde el ayuntamiento de Gernika, sobre temas consultados con anterioridad y que son de interés común.

3

Política cultural pasiva. La política cultural es pasiva, basada en meras infraestructuras. Falta iniciativa. Como positivo, todos los municipios de la Comarca cuentan con colectivos culturales activos. Esta cuestión se considera que afecta también al sector de la industria cultural (pegatinas de color amarillo)

4

Participación. Si estamos hablando de un modelo estratégico para Urdaibai ¿quién lo define?

5

Biblioteca de Gernika. No satisface mínimamente los requerimientos técnicos para atender las necesidades de la comarca.

6

Visión colectiva. Falta visión colectiva de todos los ayuntamientos de la Comarca.



EUSKERA TALDEA

Kategoriak: ARAZOAK/ERRONKAK

BERDEA: Ingurumenarekin zerikusia duten arazoak edo erronkak.

GORRIA: Lurralde antolaketa eta azpiegitura handiak.

HORIA: Eredu ekonomikoa (produkzioa, turismoa, industria...).

URDINA: Gizarte-desparekotasuna (pobrezia, gizarte-bazterketa, indarkeria, arrazakeria, eta abar).

ARROSA: Eredu kulturala eta parte-hartzeko guneak eta prozesuak.

1

Aldaketa klimatikoa (globala): Eraginak kostaldean, lur-higaduran, azpiegiturretan, etab.

2

Lurraldearen higadura. Higadura dela eta, mendiek lur azal emankorra galtzen dute, ibai-sarea kaltetu eta padurak lurrez bete.

3

Baso landaketak. Pinudi eta eukaliptoaren arazoak da. Biodibertsitatearen galerak eragiten ditu, higadura eta abar. Gainera beste lehen sektorearekin oreka lortu behar da.

4

Ibaia oso zikin. Topagune eta gozagune izan behar zuena, galduta.



1

Azpiegiturak:

- Trena azpierzarabilta
- Errepideak gehiegi (busa bultzatu)
- Eskualdetik ateratzeko ia bide bakarra errepidea da. Bermeo – Gernika ardatza isolatuta dago, ez dago beste ardatzekin konektatuta.



1

Kontsumo eredia.



2

Biziraupenerako alternatiben falta. Jendearen biziraupenerako alternatiba falta Urdaibaian. Zenbat biztanle doazen kanpora lanera?



3

Nekazaritza. Nekazaritzaren beherakada eta ekonomi interbide izateko zailtasun handia.



4

Turismoa. Turismoa ekonomiaren motore izan daitekeelaren ideia (inbaditzailea)



5

Jakin badakigu Badakigu zer dagoen "gaizki", baina hor jarraitzen dugu. Txostenak ehundaka daude!



6

Garapen iraunkorrarako bidea Garapen iraunkorra bultzatzeko biderik edo eredurik ez dago. Bitartean, lehengo eredu sozioekonomikoa kolapsatu egin da. Gainera ez dago lidergorik berezko eredurik bultzatzeko, bertako baliabideetan oinarrituta eta herritarron partehartzeak lagunduta.



1

Biztanleriaren zahartzea

- Zaintza ereduak
- Familiako zaintzaileen egoera (emakumeak)
- Herri txikietan isolamendua eta baliabide falta



2

Gizarte esklusioa. Pobrezia.

- Lanera heltzeko zailtasunak: enplegu babesturako aukera falta.
- Languntza ekonomikoen kronifikazioa.



3

Beharrizan bereziak. Beharrizan bereziak dituzten kolektiboentzako zerbitzu falta (diskapazitateak, osasun mentala...) eta baliabide falta honi erantzuteko planifikazio eta koordinazio falta.



4

Kultura eta harremanak. Alkoholaren kultura eta gabezi emozional/afektibo/sexualak kudeatzeko ezintasun/torpezia.



5

Bizitza baserrietan. Isolatuta dauden pertsonak baserrietan.



6

Etorkizuna

Etorkizunari buruz gutxienezko adostasunaren falta.



7

Aniztasuna. Umeen ahotsa, nagusien ahotsa, genero ikuspegia... Ertzean dauden gizarteko sektore eta taldeen ahotsak erdigunera.



1

Hizkuntza + Identitatea. Euskarari lepoa eman diote hainbat biztanle erdaldunek. Euskarari bakarrik edo identitate oso bati?

Bermeon: erabileraren, transmisioaren, itsasoko bizitzari... jarraipena ematea.

2

Partaidetza Erronka. Ez dugu lortzen proiektu jakin baten inguruan (ekintza soziala) ikuspegi desberdinetako jendea batzea.

Adibidez: ASTRA- Etxe Okupa Gernikan. Gazteengan jarriko nuke fokoa baina orokorra da. Baloreak zaindu, estereotipoak gainditu, sineskera limitanteak landu.

3

Partehartzearen erabilera. Administrazioetik politika publikoak egiteko orduan esaten denaren eta egiten denaren arteko talka. Partehartzea erabiltzen da, ez da gauzatzen.

4

Borrokak elkartzeko zailtasunak. Batera egiteko zailtasuna herri mugimenduan.

5

Mundaka Festival: jarraitu ez behar den eredia. Mundaka Festival gauzak zelan egin behar ez diren eredu moduan:

- Nepotismoa/lagunkeria
- Iluntasuna
- Boterekeria
- Pribatizazioa
- Partehartzerik ez
- Kontsumismoa
- Turismoaren aitzakiaz



6

Euskararen atzerapena XXI. mendearen aldaketei aurre egiteko estrategiaren falta euskera gaurkoratzeko.

7

Instituzioak. Instituzioen borondate eza eta, dagoenean, ezgaitasuna.

8

Migrazioa. Kanpoko pertsona/kultura integratzeko zailtasunak, salbuespenak salbuespen. Busturin herrikoi ez dena; Gernikan beste komunitate batzuk.

9

Instituzioak. Memoria eza instituzioetan. Dena barrixe.

10

Estres soziala. Estres soziala eta elkarrekin patxadaz pentsatzeko topaguneen eskasia (askotan, hain zuzen, jende gitxi batuko dalako beldurratik).

11

Ondarea, memoria. Bertoko sorkuntza dokumentuak: bibliografía, audiobisuala, grafikoa...Inbentarioa, tokiko fondoa sortzea.

Memoriaren inguruko hausnarketa kolektiboa.



GRUPO CASTELLANO

Categorías: RESISTENCIAS Y ALTERNATIVAS.

VERDE: Alternativas en el ámbito de la sostenibilidad ambiental, ecología, alternativas energéticas...

ROJO: Desde propuestas alternativas de ordenación del territorio

AMARILLO: Otros modelos alternativos de producción, consumo, turismo, economía... (economía social y solidaria, soberanía alimentaria, etc.)

AZUL: Desde propuestas para la inclusión social, reivindicaciones socio políticas, educativas...

ROSA: Cultura alternativa y procesos participativos

1

Saneamiento. Filtros verdes.

Dos ejemplos:

- Bedarona (120 habitantes equivalentes). Promotor: ayuntamiento de Ea, con la colaboración de Busturialdeko Ur Partzuergoa.
- Akorda (20 habitantes equivalentes). Promotor: Gobierno Vasco, con la colaboración de Busturialdeko Ur Partzuergoa.

2

Propuesta de Museo de Ciencias Naturales al aire libre. Aprovechando todo lo actualmente en marcha. Por ejemplo: Torre Madariaga, Biotopo Gaztelugatxe, Observatorio de Matxitxako, Txatxarramendi, Observatorio Bird Center, Basondo, Santimamiñe, Forua poblado romano, Tejera de Murueta...

1

Propuesta de vivero de empresas. Mirada para una reordenación urbana pendiente mixta industrial – servicios. Vivero en la margen derecha del Oka (Vega)



▲ 1

Custodia de Territorio. Cambio de los propietarios, privados y públicos, en el uso que le dan al monte. Acuerdos para conservación de bosques o de explotación de bosques cercanos a la naturaleza.

▲ 2

Vivero de empresas son alternativa

▲ 3

Agroecología

Grupos de consumo local.

Lurgozo: producto ecológico + km 0.

Empresas agroecológicas: Ortutik ahora.

▲ 4

Bizisare

Red de colectivos sociales/económicos/sindicales para crear modelos de desarrollo sostenibles desde el punto de vista social, económico y medioambiental.

▲ 5

Gernika 2037 Memoriaren Mapa

▲ 6

Pasilekue Bizirik!

Para rescatar el espacio histórico y la participación familiar.

▲ 7

Bermeo, Capital Mundial del Atún. Crear una agencia de desarrollo e impulsar una asociación de empresas fuerte a nivel de la Comarca.



1

Red feminista. Red feminista como respuesta a la falta del Servicio de Igualdad del ayuntamiento de Gernika-Lumo.



2

Jangurie. Proyecto de comedores escolares.



3

Plataforma que reivindica camas en el hospital de Gernika.



4

Asociaciones sociales

- Asociación de viudas
- Ongi etorri
- Arroces del Mundo
- Berbalagun Gernika
- Bakeleku
- Bizisare- Busturialdeko Garapen Iraunkorrerako elkarte.
- Beheko Portala
- Comisión Bermeo alabatxi
- La Cantina (Bermeo)
- Busturialdean Lan eta Bizi
- Urdaibaietz
- Zain dezagun Urdaibai



5

Micro-iniciativas sociales: Astra, Oizmendi Telebista, Berbalagun... Cultura Local de base.



▲ 1

Iniciativas culturales. Hay iniciativas culturales privadas o de asociaciones independientes: Astra, Aldaba, Oizmendi, Iparragirre, Mundaka, Lobak, Lekuek, Gernika 2037, Gorefest

▲ 2

Guggenheim. Propuesta para hacerlo en Fábrica Dalia, Astilleros de Murueta...

▲ 3

Cultura vasca. Impulsar la cultura vasca de forma integrada entre todos los ayuntamientos. Casa Juntas + Euskal Herria Museoa + Arrantzaleren Museoa + ...

▲ 4

Educación. Propuesta para traer la universidad y la Formación profesional a Urdaibai



EUSKERA TALDEA

Kategoriak: ERRESISTENTZIA ETA ALTERNATIBAK.

BERDEA: Ingurumen iraunkortasunaren aldeko alternatibak, energetikoak, ekologikoak, eta abar.

GORRIA: Lurralde antolaketa aldatzeko alternatibak edo proposamenak.

HORIA: Produkzio, kontsumo, turismo... eredu alternatiboak (elikadura burujabetza, ekonomia soziala eta solidarioa, eta abar).

URDINA: Gizarte-barneratzea lantzen duten alternatibak, aldarrikapen sozio-politikoak, hezkuntza arloan dauden proposamenak...

ARROSA: Kultura alternatiboa eta prozesu parte-hartzaileak.

★ 1

Energia. Aldaketa erabatekoa udalen eskutik:

- Berreskuratu argindar-lerroen ondasun publikoa. Berdin ura.
- Eraikin publiko guztietan eta argindar publikoa jasangarria (eguzki plakak...)
- Garraiobide publikoak Busturialde barruan hobetzeko proposamena.

★ 2

Egin direnak:

- Galtzagorri
- Hegazti behatokia: Busturia.
- Itsaski hazitegia: Sukarrieta.
- Dunak: Laga.
- Basoa: Oma
- Hazien Bankua: EHNErekin
- Txakolindegietako bidea: Busturia.
- Tejera de Terlegiz: Kortezubi
- Landare inbaditzaileak
- Ingurumen hezkuntzarako materialak
- Custodia del territorio. Basoen berreskurapena. Lurguia
- Azti ikerketarako.
- Madariaga Dorretxea

Ikerketa asko daude eta ezagupen handia dago.



3

Biodibertsitatea. Kolore Guztietako Basoak

- Zaindu paisaiak
- Landare inbaditzaileak desagerrarazi
- Baso babesleak, bertoko espeziekin



4

Zain dezagun Urdaibai- Taller de Ecologia Gernika -Urdaibaietz.

Inguruan gertatzen diren hainbeste aldrebeskeriaren berri ematen eta geldiarazten, blogean argitaratuz eta fisikoki elkartuz.



Pinu/eukalipto ez. Beraien lurretan ez pinu, ez eukalipto landatzen duten lur jabe banakakoak.



1

Analisi soziala. Lau mailako azterketa soziala orokorra egin behar da, modelo bat proposatzeko eta sustatzeko. Mailak:

- Ekonomia eta ezagutza
- Inguru fisikoa eta gizartearekin
- Erakundeak
- Hizkuntza eta balioak

Badago talde bat Uztai deitzen dena.



2

Bidegorridxe. Gernika-Lumon ekimena. Bizikleta erabilera sustatu Gernika-Lumon eta eskualdean.



3

Lurgozo. Kontsumitzaile ekologiko elkarteak.





1

Allende Salazar Jantokia. Allende Salazareko jantokiaren kudeaketa sistema: bertoko produktuekin, eskualdekoak.



2

Nekazal turismoa. Nekazal turismo eta nekazal hotel batzuk energia garbiak erabiltzen dituzte, bertoko produktuak, ingurua zaindu eta gure kultura zabaltzeko.



3 eta 4 Jangurie. Jangurie ekimena eta lehen sektorearekin elkarlana eta jan-tokikoa (baserrietakoa). Lehen sektorea suspertzeko proiektu gisa.



5

Gazteak eta lehen sektorea. Kontsumo Sareak egiteko proposamena



6

Nekasarien saretzea.



7

Ekonomia alternatiboak. Inguruko txakolidengiak. Muxikan:



8

Kooperatibismoa eskualdean.



9

Gazteak. Gazte begirada proiektua. Agirre Lehendakari Center + BFA + entitate lokalak. Gazteak, ekonomia, lana, nagusiak.



10

Ortutik ahora



11

Lur bankuak (BFA, lokalak)



★ 1

Gizarte Zerbitzuak

- Busturialdeko gizarte zerbitzuen mankomunitatea
- Bermeoko Osasun Patronatoa
- Egoitzak 3. Adineko pertsonentzako
- Eguneko zentroak:
 - Gorabide
 - Avifes
 - IFAS (daño cerebral)
 - Osakidetza
 - 3. Adina: Bermeon, Gernikan...
- Enplegu eta garapenerako erakundeak: Lanbide, Behergintza, Lanbide Ekimenak (Bermeo), Urremendi...

★ 2

Gizarte arloko elkartegintza

- Gurutz Gorria
- Gorabide
- Avifes eta beste batzuk
- Etorkintza

★ 3

Eskola bidea Gernika-Lumon

- Eskola guztien arteko elkarlana eskoletara oinez joateko.
- Umeen autonomia
- Espazio publikoa berreskuratzea
- Elkarbizitza
- Jasangarritasuna
- Osasuna

★ 4

Piperra eta gatza. Gernika-Lumo. Ortu kolektiboak.

★ 5



Osasunsarea

★ 6

Bermeoko Babes Zibileko boluntario taldea

★ 7

Eskolen arteko konfiantza sarea

Inplikazioa herrian eta inguruan.

Jarduera desberdinak sortu eta bideratzeko aukerak.

★ 8

Emakumeak

Martxoaren 8ko mugimendu feminista.

★ 1

Astra

★ 2

Herri mugimendua. Herri mugimenduaren indarra eta antolatze gaitasuna: sartzeko gaitasuna, erantzuteko, elkarezagutza sortzeko...

Azken aktibitatea eredu bezala: Pasialekuaren proiektua. Pasialekue bizirik!

★ 3

Berbalagun. Jai Eredua Gernikan

★ 4

Uztai Fundazioa Lea Artibain. Eredu alternatiborako hausnarketa eta azterketa taldea lau dimentsioetan.



5

Euskaraldia dinamika. Bermeo, Busturia, Gernika eta Erriguti.



6

Bekoportalie prozesu partehartzailea Bermeon



7

Lurgorri auzo kultur Elkarte Gernikan. Eta beste elkarte asko herri txikietan daudenak.



8

Urdaibaiko lankidetzak Kontseilua. Urdaibaiko Patronatoa.

Partehartzailea den plataforma bat: talde mendioanbientalak, sindikatuak, elkarte desberdinak...



9

Lobak. Memoria



10

Zubi pertsonak. Eremu, arlo, ideología... desberdinen artean zubiak luzatzen dituzten pertsonak. Edozein ekimen bideratzeko garrantzitsuak.



11

Teknologia berriak. Teknologia berrien papera eta potentzialitatea borroka sozialetan.



12

Memorian. Lobak-Arkibai-Gernika 2037 eta beste talde batzuk (Gernikazarra, Gernika Batzordea, Gernika Gogoratuz...) memoria, espazioa, etorkizuna... lantzen dute.



13

Erangikortasuna. Herri mugimenduaren egiteko erak, ikasi duena: eraginkortasuna.



14



Uztai Fundazioa. Euskararen sustapenerako mentalizazioan oinarritutako osasun psikologikoa sustatzeko estrategia.

★ **15**

Toki eta talde sozio-kulturalak

- Kabidxe (Bermeo):
- Nuntxaku (Bermeo)
- Musika Eskola (Bermeo)
- Hizkuntza Eskola (Bermeo)
- Urdaibaion-Itsasontzi turistiko-kulturala.
- Hizkuntza eta hezkuntza taldea
- Astra Koordinadora (Gernika)
- Eta hainbat talde herrietan...

★ **16**

Kultura arloan topaguneak

- Eako poesia egunak
- Eguen sozialak (Bermioko Talako Kantinan)
- Mundakako aratusteetako igandea (laminak eta atorrak).
- DaNoNa DoNea jaialdia, Mundakan.
- Txakurtxu txalaparta (Bermeo)
- Lilibertso (Bertso Eskola, Astran)

★ **17**

Elkarteak eta ekimen kulturalak

- Iparragirre
- Trinkete
- Lekuek
- ...

★ **18**

Ezagutza. Urdaibairi buruz dagoen ezagutza kritiko eta sozial zabala.

★ **19**

Kirol talde alternatiboak

Futbolaren alternatiba:

- Errugby taldea (emakumezkoa baita)
- Saski-baloia (emakumeen protagonismo eta lidergoa)



AZKENENGO RONDA/ RONDA FINAL

Dinamikan parte hartu dutenek, indibidualki arazo bat eta errisentzia bat aukeratu

Personas participantes, subrayan un único problema y una única alternativa

ARAZOAK/PROBLEMAK

- Falta de identidad de comarca
- Adostasun falta proiektu bat bilakatzeko. Oztopoa: ezin dugu euskeraz elkarrizketa bat bultzatu.
- Dagoen legeen maraña bat.
- Falta de una política cultural adecuada: las instituciones ni tienen interés ni ponen los medios.
- Osoko estrategia baten falta eta iraunkortasunaren maila desberdinak kontutan izatea: soziala, ekonomiko, ekologikoa...
- Jakituri asko gauzak ondo nola egiteko, baina ez zaio kasorik egiten.
- Eredu falta eta erakunde publikoen dagoen diskurtsotik harago ez dutela ezer bultzatzen, iraunkortasunaren aldetik, bakarrik lobbia dute beraien atentzioa.
- Ura, horniturak eta saneamendua.
- Eredu ekonomikoa da problema nagusia.
- Lan eta aukera falta eskualdean.
- Eredu ekonomiko baten falta baina gizarte eredu batekin lotuta.
- Epe luzerako begirada falta administrazioetatik, ez dago estrategiarik, legislaturara mugatzen dira, behintzat tokiko administrazioek.
- Lanerako aukera gutxi. Eskualderako Garapen agentzia bat, ekonomi berritzaileak martxan jartzeko behar da.
- Garapen sozioekonomia eta industria batzen dituen plan baten falta.
- Ausencia de planificación y política industrial en toda la comarca. Falta de coordinación entre instituciones públicas.
- Energia arloan, liburu zuri bat, energia ondo kudeatzeko.
- Herri mugimenduetatik ze egiten dugun txarto? Zer egin ahal dugu gauzak aldatzeko? Hori da egin behar dugun galdera, botere politikoa berreskuratu behar dugu. Guk jakin behar dugu nora joan nahi dugun, eta gero etorriko dira administrazioak.
- Askok kostatzen zaigu beste batzuekin indarrak batzea, bai elkarte artean, erakunde publiko, pribatu... indarrak galtzen ditugu hor.
- Paisaia, mantentzea.
- Metropolitazioa, nola konzentratzen den dena hiriburuetan, gure kasuan Bilbo Handian. Konzentrazio hori lobbien mesedetara egiten da.
- Ibaia zikin dago eta ohitura politiko/ekonomikoa ere oso zikin dagoela.



ALTERNATIBAK/ALTERNATIVAS

- ❖ Jangurie.
- ❖ Guggheim proiektu on bat ekartzea lortuko bagenu hori izango litzateke oso potentea.
- ❖ Iniciativas culturales, individuales, muchas en la comarca.
- ❖ Ekimen desberdin asko daude (agian atomizatutak).
- ❖ Burugogorak garela, bai indibidualki eta talde bezala.
- ❖ Gizarte mailan pil-pilean dagoela (kulturala, sindikala...)
- ❖ Kooperatibismoa.
- ❖ Gazte mugimendua, zubi-pertsonak... eskualdean mugitzen dira proiektuak.
- ❖ Ekintza nahiz eta txikiak izan sinistu behar dugu.
- ❖ Zubi-pertsonak, saretzea lortu dugu, beste konfiantza mailan gaude, eta hori aukera bat da.
- ❖ Pila bat gauza positibo egiten ari dira, hori da gure minbrerik potenteena gauzak aldatzeko.
- ❖ Askok dakigu, beste zuhaitz mota landatu ditzazkegu... jakintza maila handia da.
- ❖ Eredu deszentralizatuek, tokian toki garatzen ari direnak, modu desberdinetan: lurraldearen kustodia adibidez; busturialdeko ur partzuergoa...
- ❖ Tokiak asko ematen digu, (lurra, basoak, Itsasoa...) modu ekologikoan gauzak egiteko.